

ΥΓΕΙΑ

Υγιείς εργαζόμενοι
σε υγιείς επιχειρήσεις

● ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΙΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Εργασία.
Κατάλληλη για όλους.
Η Ευρώπη σε Κίνηση.

Στο πλαίσιο της 9^{ης} πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Προαγωγής Υγείας στους Χώρους Εργασίας (ENWHP), που ονομάζεται «Προαγωγή της υγιούς εργασίας για ανθρώπους με χρόνιες ασθένειες - Δημόσια Υγεία και Εργασία» (PHWork), υλοποιείται μία πανευρωπαϊκή εκστρατεία με τίτλο «Εργασία Κατάλληλη για Όλους Η Ευρώπη σε Κίνηση». Κύριοι στόχοι της συγκεκριμένης εκστρατείας είναι η διάδοση των κατευθυντήριων οδηγιών, που συντάχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος, για την υποστήριξη της παραμονής ή της επιστροφής στην εργασία των ατόμων με χρόνιες ασθένειες, καθώς και η συλλογή και διάδοση παραδειγμάτων καλής πρακτικής από οργανισμούς που υλοποιούν αντίστοιχες επιτυχημένες δράσεις.

Ευρωπαϊκοί οργανισμοί/επιχειρήσεις, πάροχοι υπηρεσιών αποκατάστασης και ομάδες συνεργαζόμενων φορέων, που υλοποιούν δράσεις για την παραμονή ή την επιστροφή στην εργασία ατόμων με χρόνιες ασθένειες συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης, ώστε να αναδειχθούν σε παραδείγματα Καλής Πρακτικής. Από τις συμμετοχές της Ελλάδας, δύο οργανισμοί κατάφεραν να λάβουν αυτή τη διάκριση, η **Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.** και η **Hellas Employee Assistance Programs Ltd.** Η περιγραφή της καλής πρακτικής των δύο οργανισμών έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.neahygeia.gr ενώ σύντομα θα αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Δικτύου www.enwhp.org.

Η επίσημη ολοκλήρωση του προγράμματος PHWork θα γίνει με τη διεξαγωγή ενός πανευρωπαϊκού συνεδρίου στις Βρυξέλλες (22 & 23 Οκτωβρίου 2013). Κύριος στόχος του συνεδρίου είναι να ευαισθητοποιήσει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και να φέρει σε επαφή, για ανταλλαγή απόψεων και γνώσεων, φορείς δημόσιας υγείας, εργασιακής υγείας και χάραξης ευρωπαϊκών πολιτικών υγείας. Εκεί θα έχουν, επίσης, την ευκαιρία να παρουσιάσουν τις δράσεις τους και κάποιοι από τους οργανισμούς που αναδείχθηκαν ως παραδείγματα καλής πρακτικής από τις 17 ευρωπαϊκές χώρες-μέλη του ENWHP που εμπλέκονται ενεργά στο πρόγραμμα PHWork.

Η συντακτική ομάδα

Περισσότερες πληροφορίες για την εκστρατεία, αλλά και για τους οργανισμούς που αναδείχθηκαν παραδείγματα καλής πρακτικής υπάρχουν στον ηλεκτρονικό σύνδεσμο <http://www.neahygeia.gr/page.asp?p=1148>

▶ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΔΠΥΧΕ ◀

- Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ Δ.Ε.Η. ● S&B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΑΕ ● ΕΛΑΪΣ - UNILEVER HELLAS ΑΕ ● INTERAMERICAN Α.Ε.
- ΓΕΝΙΚΗ ΕΕΥΠΠ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε. ● PHARMACON - Δ. ΠΟΛΙΤΗΣ Α.Φ.Ε. ● ΒΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ
- INTRACOM TELECOM ● INTRACOM DEFENCE ELECTRONICS ● ELPEN S.A. ● ANIMA αμκε

ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΕΣ Η' ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Γραμματεία ΕΔΠΥΧΕ

Τηλ.: 210 - 72 22 727, website: www.edpyxe.gr, e-mail: info@ispm.gr

• **ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ**

Οι χρόνιες ασθένειες περιλαμβάνουν ένα μεγάλο εύρος παθολογικών καταστάσεων και συμπτωμάτων, ενώ οι επιπτώσεις που επιφέρουν διαφέρουν σημαντικά. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται πως δεν υπάρχει μία προσέγγιση προαγωγής της εργασιακής υγείας που να ταιριάζει και να είναι αποτελεσματική σε κάθε περίπτωση, ωστόσο υπάρχουν ποικίλες πρακτικές λύσεις που αφορούν στην υπο-

στήριξη της παραμονής ή/και της επιστροφής στην εργασία των ατόμων με χρόνιες ασθένειες. Στο πλαίσιο της 9^{ης} πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Προαγωγής Υγείας στους Χώρους Εργασίας (ENWHP) «Εργασία Κατάλληλη για Όλους» (“Work Adapted for All”) δημιουργήθηκε ένας **Οδηγός Καλής Πρακτικής** με τίτλο «**Προαγωγή της Υγείας Εργασίας για ανθρώπους με χρόνιες ασθένειες**». Ο Οδηγός απευθύνεται σε εργοδότες και σε διευθυντές/προϊσταμένους και προτείνει τρόπους για το πώς μπορούν να στηρίζουν τους εργαζομένους που αντιμετωπίζουν κάποια χρόνια ασθένεια, αλλά εξακολουθούν να διατηρούν την εργασιακή τους ικανότητα, ώστε να συνεχίσουν να αποτελούν πολύτιμα και παραγωγικά μέλη του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού.

Πιο συγκεκριμένα, ο Οδηγός Καλής Πρακτικής περιλαμβάνει μία περιγραφή των εννοιών της Προαγωγής Υγείας στην Εργασία (ΠΥΕ), της χρόνιας ασθένειας και της επιστροφής στην εργασία στο πλαίσιο της βιώσιμης απασχολησιμότητας, αναλύει τι μπορούν να κάνουν οι εργοδότες, χρησιμοποιεί οικονομική επιχειρηματολογία υπέρ της επένδυσης σε προγράμματα ΠΥΕ και αναπτύσσει ένα σχέδιο δράσης 6 βημάτων για την ενσωμάτωση στρατηγικών στο εργασιακό περιβάλλον με στόχο τη στήριξη των εργαζομένων με χρόνιες ασθένειες. Περιλαμβάνει, επίσης, στοιχεία επικοινωνίας με όλους τους ευρωπαϊκούς φορείς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, χρήσιμες πηγές πληροφόρησης, καθώς και μία λίστα ελέγχου (checklist) για τους τρόπους με τους οποίους οι εργοδότες ή/και οι διευθυντές μπορούν να υποστηρίξουν την επιστροφή των χρονίως πασχόντων στην εργασία.

Περιγραμματακά το σχέδιο δράσης 6 βημάτων αναφέρεται στα εξής:

■ **1: Αναγνωρίστε ποιος χρειάζεται βοήθεια.** Γίνεται παραπομπή στον ιατρό εργασίας, εντός ή εκτός του οργανισμού, των εργαζομένων που απουσιάζουν μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω ασθένειας, για να αξιολογηθεί η έκταση της πιθανής έκπτωσης στη λειτουργικότητα του ατόμου ή/και το μέγεθος της αναπηρίας που έχει προκληθεί. ■ **2: Ελάτε σε επικοινωνία.**

Είναι σημαντική η έγκαιρη επικοινωνία του εργοδότη ή εκ-προσώπου του με τον εργαζόμενο που απουσιάζει μεγάλο χρονικό διάστημα (γραφώς, τηλεφωνικά ή δια ζώσης), ώστε να εδραιωθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης, να ενημερωθεί ο εργαζόμενος για τον τρόπο που διαχειρίζεται η εταιρεία την απουσία του, να του γνωστοποιηθούν πηγές υποστήριξης εντός και εκτός του χώρου εργασίας και να διαβεβαιωθεί για τον εθελοντικό χαρακτήρα του προγράμματος, καθώς και για την αυστηρή προστασία των προσωπικών του δεδομένων. ■ **3:**

Πρώτη συνάντηση. Εάν το επιθυμεί ο εργαζόμενος, ορίζεται συνάντηση εκτός χώρου εργασίας για να ενημερωθεί για την πολιτική και τις πρακτικές διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων στην επιχείρηση, να τεθούν από κοινού στόχοι και να σχεδιαστεί ένα αντίστοιχο σχέδιο δράσης επιστροφής του/της στην εργασία. ■ **4: Επανεξέταση της περίπτωσης.** Είναι σημαντικό να διαπιστωθεί ποιες είναι οι επιπτώσεις της ασθένειας στη λειτουργικότητα του ατόμου και τι είναι σε θέση να κάνει ο εργαζόμενος, ποια είναι η πιθανή διάρκεια και η συμπτωματολογία της νόσου και το είδος των εξατομικευμένων παρεμβάσεων που θα μπορούσαν να γίνουν στη θέση και στο χώρο εργασίας του/της για να συνεχίσει να εργάζεται, εφόσον αυτό είναι εφικτό, παραγωγικά και με ασφάλεια. ■ **5:**

Υλοποίηση του προγράμματος «επιστροφής στην εργασία». Συμφωνείται από κοινού ένα σχέδιο επιστροφής στην εργασία και τα συγκεκριμένα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν σε κάθε περίπτωση, ενώ είναι σημαντικό να συμπεριλαμβάνονται πάντα και τρόποι για την πρόληψη και αποκατάσταση των μακροπρόθεσμων προβλημάτων υγείας του ατόμου (π.χ. σταδιακή επάνοδος, καταγραφή άγχους, προσαρμογές στο εργασιακό περιβάλλον, πρόσβαση σε υπηρεσίες εργοθεραπείας, πρόληψη επανεμφάνισης αναπηρίας, συμβουλευτική, ιατρικά τσεκάπ & προγράμματα πρόληψης, προγράμματα επανεκπαίδευσης/απόκτησης νέων δεξιοτήτων, τηλε-εργασία, κλπ). ■ **6: Συνεχής επανεξέταση του σχεδίου.** Αξιολογείται εάν όντως ο εργαζόμενος επωφελείται από το πρόγραμμα επιστροφής στην εργασία, εάν υλοποιούνται οι στόχοι που έχουν τεθεί από κοινού και τι βελτιώσεις πρέπει να γίνουν.

Κατερίνα Γιαννοπούλου

MSc, Συντονίστρια ΕΔΠΥΧΕ

Ο Οδηγός Καλής Πρακτικής είναι διαθέσιμος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα από τον ηλεκτρονικό σύνδεσμο <http://www.neahygeia.gr/page.asp?p=1229>

ΥΓΕΙΑ

Εκδότης: Γιάννης Τούντας

Σύνταξη: Κατερίνα Γιαννοπούλου, Θωμάς Ρουσάλη, Έλενα Σκαλτσουνάκη, Σωσώ Στασινοπούλου, Γεωργία Χατζή

Διεύθυνση: Αλεξανδρουπόλεως 25, 115 27- Αθήνα

Τηλ.: 210 - 72 22 727, **Fax:** 210 - 74 87 658

E-mail: info@ispm.gr, **Website:** www.edpyxe.gr

● **ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ
«ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΙΟΥΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ
ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ»**

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η Επιστημονική Ημερίδα με θέμα την «**Προαγωγή της Υγιούς Εργασίας για ανθρώπους με χρόνιες ασθένειες**» την Τετάρτη 13 Μαρτίου 2013 στο αμφιθέατρο του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία» με την παρουσία άνω των 250 συμμετεχόντων. Η ημερίδα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος RHWork, το οποίο συντονίζει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προαγωγής Υγείας στους Χώρους Εργασίας (ENWHP), με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τι συνδιοργάνωση της ημερίδας είχαν το Εθνικό Δίκτυο Προαγωγής Υγείας στους Χώρους Εργασίας (ΕΔΠΥΧΕ) και το Εθνικό Δίκτυο Νοσοκομείων και Υπηρεσιών Προαγωγής Υγείας (ΕΔΝΥΠΥ).

Η έναρξη της ημερίδας πραγματοποιήθηκε από τους κ. **Γιάννη Τούντα**, Καθηγητή Κοινωνικής & Προληπτικής Ιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρο των Επιστημονικών Επιτροπών Ε.Δ.Ν.Υ.Π.Υ. και Ε.Δ.Π.Υ.Χ.Ε. και Πρόεδρο του Ε.Ο.Φ., κ. **Χρήστο Τσάμη**, Αναπληρωτή Διοικητή του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία» και τον κ. **Αντώνιο Χριστοδούλου**, Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών & Υγιεινής της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Στην πρώτη ενότητα της ημερίδας προέδρευσε η κα. **Βαία Ζαγανά**, Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία». Τα θέματα που παρουσιάστηκαν ήταν η «**Εργασιακή ικανότητα και ηλικιωμένοι εργαζόμενοι**» από την κα. **Παναγιώτα Σουριτζή**, Αν. Καθηγήτρια Νοσηλευτικής Υγιεινής της Εργασίας, Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, και οι «**Ευρωπαϊκές πολιτικές για άτομα με χρόνιες παθήσεις**» από τον κ. **Θεόδωρο Βοντετσιάνο**, Διευθυντή Πνευμονολόγο, Διευθυντή Μονάδος E-health Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία» και Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Ε.Δ.Ν.Υ.Π.Υ.. Στη συνέχεια της πρώτης ενότητας, αναπτύχθηκε το θέμα «**Οι ψυχικοί πόροι των εργαζομένων με χρόνιες ασθένειες και η αξιοποίησή τους στην εργασία**» από τον κ. **Ανδρέα Αρματά**, clinical & coaching psychologist, MA, MISCOP, οι «**Χρόνιες ψυ-**

χικές παθήσεις και εργασία» από την κα. **Δέσποινα Φυτλή**, Ιατρό Εργασίας, Επιμελήτρια Α Τμήματος Ιατρικής της Εργασίας και Προστασίας του Περιβάλλοντος του Γ.Ν. Ελευσίνας «Θριάσιο», ενώ στο τέλος της ενότητας παρουσιάστηκε το «**Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα RHWork · Promoting Healthy Work for Employees with Chronic Illness**» από την κα. **Κατερίνα Γιαννοπούλου**, Ψυχολόγο, MSc Προαγωγή και Αγωγή Υγείας, Συντονίστρια του Εθνικού Δικτύου Προαγωγής Υγείας στους Χώρους Εργασίας (Ε.Δ.Π.Υ.Χ.Ε.).

Στη δεύτερη ενότητα προεδρεύουσα ήταν η κα. **Μπέκου Θεοδοροπούλου**, Επισκέπτρια Υγείας, Υπεύθυνη προγραμμάτων προαγωγής υγείας της Υπηρεσίας Υγιεινής της Εργασίας της ΕΛΑΪΣ-UNILEVER HELLAS. Πρώτη ομιλήτρια ήταν η κα. **Σοφία Ντούση**, Κοινωνική Λειτουργός στο Κέντρο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας, η οποία ανέπτυξε το θέμα «**Προαγωγή της ενεργούς γήρανσης στους χώρους εργασίας - Πηγές πληροφόρησης και εργαλεία**». Η Dr. **Anastasia Rush**, Κλινική Ψυχολόγος, Γενική Διευθύντρια της Hellas EAP και Πρόεδρος του Ελληνικού Παραρτήματος EAPA International, παρουσίασε το «**EAP Disability Management Services: Successful retention & return-to-work of employees with chronic illness**» ενώ η κα. **Αλκινόη Κρικέλλα**, Ιατρός Εργασίας στην Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες ΑΕ και Υποψήφια Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ανέπτυξε το θέμα «**Η χρόνια νόσος μέσα από το πρίσμα της παραγωγικότητας - Ολιστική προσέγγιση**». Τέλος η κα. **Ευγενία Γαβριήλ**, Ψυχολόγος, MSc, Υπεύθυνη της Υπηρεσίας Υποστήριξης της Απασχόλησης της Πανελλαδικής Ένωσης για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση και την Επαγγελματική Επανάταξη, παρουσίασε τη «**Συμβολή του γραφείου υποστήριξης της απασχόλησης & της κοινωνικής επιχειρηματικότητας της ΠΕΨΑΕΕ στην εργασία των ανθρώπων με ψυχική νόσο**».

Ιωάννα Πετρούλια

Ψυχολόγος, MSc Κλινική Νευροψυχολογία
Συντονίστρια Εθνικού Δικτύου
Νοσοκομείων και Υπηρεσιών Προαγωγής Υγείας

Το υλικό της ημερίδας είναι προσβάσιμο από τον ηλεκτρονικό σύνδεσμο: <http://www.neahygeia.gr/page.asp?p=1328>

«Αναγνωρίζοντας και προλαμβάνοντας την κατάθλιψη»: Workshop του ΕΔΠΥΧΕ στην εταιρεία-μέλος Interamerican

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2012 workshop με θέμα «Αναγνωρίζοντας και προλαμβάνοντας την κατάθλιψη» στην Interamerican, ιδρυτικό μέλος του ΕΔΠΥΧΕ.

Το workshop διοργανώθηκε από το ΕΔΠΥΧΕ και πραγματοποιήθηκε από τον κ. Ανδρέα Αρματά, ΜΑ, DCH, MSCP, clinical & coaching psychologist, επιστημονικό συνεργάτη του ΕΔΠΥΧΕ.

Η έναρξη του σεμιναρίου έγινε από τον κ. Ιωάννη Ρούντο, Διευθυντή Δημοσίων Σχέσεων του Ομίλου Interamerican, και συμμετείχαν σε αυτό περίπου 100 εργαζόμενοι της εταιρείας.

NEA

Στις 13 Ιανουαρίου 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια νέα έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που αφορά στην ενεργό γήρανση και καλύπτει τις εξής θεματικές: συνολικές αντιλήψεις για την ηλικία και για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας στον χώρο εργασίας, συνταξιοδότηση και συντάξεις, εθελοντική εργασία και υποστήριξη των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας σ' ένα περιβάλλον φιλικό γι'αυτά. Μόνο 1 στους 3 Ευρωπαίους συμφωνεί ότι η επίσημη ηλικία συνταξιοδότησης θα πρέπει να αυξηθεί έως το 2030, αλλά υποστηρίζουν (61%) ότι, όταν τα άτομα φτάσουν το ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης, θα πρέπει να τους παρέχεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να εργάζονται. Το 42% δηλώνουν ότι θεωρούν πως θα είναι σε θέση να κάνουν την εργασία που κάνουν σήμερα και μετά την ηλικία των 65 ετών και το 1/3 δηλώνουν ότι θα επιθυμούσαν να συνεχίσουν να εργάζονται μετά την ηλικία συνταξιοδότησης. Επίσης, για περισσότερους από τα 2/3 των Ευρωπαίων είναι προτιμότερη η ιδέα του συνδυασμού εργασίας μερικής απασχόλησης και μερικής σύνταξης απ' ό,τι η πλήρης σύνταξη.

Πηγή: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-16_el.htm

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΣΑΣ

👉 International Congress on Safety and Labour Market 2013

8-9/5/2013, Covilhã, Πορτογαλία

Website: <http://www.icslm.com/?lang=EN>

👉 Protecting and promoting Total Worker Health

16-19/5/2013, Λος Άντζελες, Η.Π.Α.

Website: <http://www.apa.org/wsh/>

👉 Imagine the future world:
How do we want to work tomorrow?

22-25/5/2013, Münster, Γερμανία

Website: <http://www.eawop2013.org/>

👉 Researching Violence at Work-Trends, Attention and Responses

12-14/5/2013, Balingsholm, Huddinge, Σουηδία

Website: <http://www.niva.org/>